

Ochrona konkurencji: Komisja wydaje wytyczne na temat umożliwienia ograniczonej współpracy między przedsiębiorstwami, w szczególności w odniesieniu do leków szpitalnych o krytycznym znaczeniu podczas pandemii COVID-19

Bruksela, 8 kwietnia 2020 r.

Komisja Europejska opublikowała [komunikat w sprawie tymczasowych ram](#), aby zapewnić wytyczne antymonopolowe w związku ze współpracą między przedsiębiorstwami w odpowiedzi na pilne sytuacje związane z obecną pandemią COVID-19. W tym kontekście Komisja wydaje również pismo o braku zastrzeżeń dotyczące konkretnego projektu współpracy mającego na celu uniknięcie sytuacji niedoborów leków szpitalnych o krytycznym znaczeniu.

Wiceprzewodnicząca wykonawcza Margrethe **Vestager**, odpowiedzialna za politykę konkurencji, oświadczyła: *Musimy zadbać o to, by dostępne były wystarczające ilości leków szpitalnych o krytycznym znaczeniu wykorzystywanych do leczenia pacjentów z koronawirusem. Aby uniknąć ryzyka niedoborów niezbędnych i ograniczonych produktów i usług wynikających z bezprecedensowego wzrostu popytu spowodowanego pandemią, konieczna jest współpraca przedsiębiorstw zgodna z europejskimi zasadami konkurencji. W celu zapewnienia dostaw musimy pilnie zapewnić przedsiębiorstwom odpowiednie wskazówki i gwarancje na piśmie, aby ułatwić im podejmowanie inicjatyw współpracy niezbędnych do zwiększenia produkcji produktów, na które jest duże zapotrzebowanie. Przyjęte dziś tymczasowe ramy wyjaśniają, kiedy i w jaki sposób firmy mogą uzyskać wskazówki lub gwarancje na piśmie co do postępowania zgodnie z regułami konkurencji.*

Komisarz do spraw zdrowia i bezpieczeństwa żywności Stella Kyriakides również przedstawia dziś [wytyczne](#) w celu optymalizacji dostaw i dostępności produktów leczniczych podczas pandemii COVID-19.

Komunikat w sprawie tymczasowych ram

Pandemia COVID-19 doprowadziła do ogólnego szoku podażowego wynikającego z zakłóceń w łańcuchach dostaw i gwałtownego wzrostu popytu, spowodowanych głównie gwałtownym wzrostem popytu na niektóre produkty i usługi, zwłaszcza w sektorze zdrowia.

Okoliczności te mogą prowadzić do niedoborów w zakresie wyrobów medycznych o krytycznym znaczeniu, które mogą się pogłębić w miarę rozwoju pandemii. Dotyczy to w szczególności leków i sprzętu medycznego, wykorzystywanych do leczenia pacjentów z koronawirusem. Zakłócenia w dostawach wynikające z pandemii COVID-19 mogą również wystąpić w przypadku innych podstawowych towarów i usług poza sektorem zdrowia.

Reagowanie na czas na te nadzwyczajne wstrząsy i zapobieganie brakom może wymagać szybkiej koordynacji przedsiębiorstw w celu przezwyciężenia skutków kryzysu lub przynajmniej ich złagodzenia z korzyścią dla obywateli. Może to z kolei wymagać przestawienia albo zwiększenia skali produkcji w sposób najbardziej efektywny. Przedsiębiorstwa mogą na przykład potrzebować koordynacji w zakresie zarządzania zasobami produkcyjnymi i ewentualnej dystrybucji, tak aby nie wszystkie przedsiębiorstwa koncentrowały się na jednym lub kilku produktach leczniczych, podczas gdy inne produkty nadal są produkowane w niedostatecznym stopniu. W zwykłych okolicznościach taka koordynacja byłaby sprzeczna z zasadami ochrony konkurencji. Jednak w kontekście pandemii, takiej jak pandemia COVID-19, taka koordynacja może, przy zachowaniu odpowiednich zabezpieczeń, przynieść obywatelom istotne korzyści.

Tymczasowe ramy mają na celu zapewnienie wytycznych antymonopolowych przedsiębiorstwom, które chcą tymczasowo współpracować i koordynować swoje działania w celu jak najskuteczniejszego zwiększenia produkcji i optymalizacji dostaw w szczególności pilnie potrzebnych leków szpitalnych.

W komunikacie w sprawie tymczasowych ram wyjaśniono zwłaszcza główne kryteria, którymi Komisja będzie się kierować przy ocenie tych ewentualnych projektów współpracy.

Przedsiębiorstwa są odpowiedzialne za ocenę zgodności z prawem swoich porozumień i praktyk. Mając jednak na uwadze wyjątkową sytuację, Komisja współpracuje z przedsiębiorstwami i organizacjami branżowymi, aby pomóc im w ocenie zgodności z prawem ich planów współpracy oraz we wprowadzeniu odpowiednich zabezpieczeń przed zakłóceniami konkurencji w dłuższej perspektywie.

W większości przypadków wystarczające są ustne wskazówki, których Komisja udziela przedsiębiorstwom w ciągu ostatnich tygodni. Szczególnie w przypadkach, w których nadal istnieje niepewność co do tego, czy takie inicjatywy są zgodne z unijnym prawem konkurencji, Komisja jest jednak gotowa wyjątkowo wydawać przedsiębiorstwom gwarancję na piśmie (pismo o braku zastrzeżeń) dotyczącą konkretnych projektów współpracy, które należy szybko wdrożyć, aby skutecznie zwalczać pandemię COVID-19.

Pismo o braku zastrzeżeń

Komisja po raz pierwszy korzysta dziś z procedury, opisanej w komunikacie, wydając pismo o braku zastrzeżeń stowarzyszeniu [Medicines for Europe](#) („Leki dla Europy”), zwanemu dawniej Europejskim Stowarzyszeniem Producentów Leków Generycznych („European Generics Medicines Association”, EGA). Pismo o braku zastrzeżeń odnosi się do konkretnego, dobrowolnego projektu współpracy między firmami farmaceutycznymi – będącymi lub nie członkami stowarzyszenia – który stawia sobie za cel rozwiązać ryzyko niedoboru leków szpitalnych o krytycznym znaczeniu przeznaczonych do leczenia pacjentów z koronawirusem. Producenci leków generycznych produkują większość leków szpitalnych o krytycznym znaczeniu, które są obecnie pilnie potrzebne w dużych ilościach w celu uniknięcia niedoborów.

W obecnych okolicznościach ta tymczasowa współpraca wydaje się rzeczywiście uzasadniona w świetle unijnych przepisów antymonopolowych, biorąc pod uwagę jej cel i zabezpieczenia, które zostały wprowadzone w celu uniknięcia obaw o charakterze antykonkurencyjnym, oraz tak długo, jak zakres współpracy zakomunikowany Komisji pozostanie niezmienny.

Kryzys nie może być pretekstem do naruszania reguł konkurencji

Komisja podkreśla jednocześnie, że w tych wyjątkowych okolicznościach ochrona przedsiębiorstw i konsumentów na mocy prawa konkurencji jest ważniejsza niż kiedykolwiek. Będzie zatem nadal ściśle i aktywnie monitorować rozwój sytuacji rynkowej w celu wykrywania przypadków przedsiębiorstw, które wykorzystują obecną sytuację do naruszenia unijnego prawa antymonopolowego zawierając antykonkurencyjne porozumienia lub nadużywając swojej pozycji dominującej.

Kontekst

Komisja będzie stosować przedmiotowy komunikat od 8 kwietnia i do odwołania.

Zainteresowane strony mogą znaleźć wszystkie bieżące informacje dotyczące stosowania zasad ochrony konkurencji w czasie pandemii COVID-19 na [specjalnej stronie internetowej DG COMP](#). Na tej stronie znajdują się również szczegółowe informacje na temat tego, w jaki sposób można uzyskać wytyczne ze strony DG COMP w odniesieniu do zgodności z unijnym prawem konkurencji przewidywanych przez zainteresowane strony konkretnych inicjatyw w zakresie współpracy.

IP/20/618

Kontakty z mediami:

[Arianna PODESTA](#) (+32 2 298 70 24)

[Maria TSONI](#) (+32 2 299 05 26)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)